

Využívání účetnictví obcí

Simona Pacáková, Svaz účetních České republiky

7. dubna 2026

Využívání informačního systému pro evidenci

- obvyklé využívání účetní evidence
  - dlouhodobý majetek – umístění, odpovědná osoba, odepisování
  - zásoby – minimální využití (často nahrazeno excelem)
  - pohledávky
  - dluhy
  - pokladní hotovost
- mzdová a personální agenda – často samostatný software s automatickým výstupem pro účetnictví

Využívání informačního systému pro hodnocení plnění rozpočtu

- informační systém je plně využíváný
- Výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu **je základním nástrojem kontroly** finančního hospodaření

Využívání informačního systému pro finanční kontrolu

- z důvodu pokračující digitalizace agend veřejného sektoru roste využití informačního systému jako nástroje pro finanční kontrolu (v současnosti hlavně u větších územních samosprávných celků)
- zejména správci rozpočtu a hlavní účetní – kladný ohlas

neřešená problematika:

- finanční kontrola v hospodářské/doplňkové činnosti

Využívání informací na úrovni účetní závěrky

- **rozvaha, výkaz zisku a ztráty, příloha** – sporadické využití
- **přehled o změnách vlastního kapitálu, přehled o peněžních tocích** – od 1.1.2026 zrušeno z důvodu legislativní chyby v zákoně o účetnictví – obce se historicky nenaučily sestavovat tyto výkazy, nulové využívání

Základní otázka: **Kdo je uživatel účetní závěrky?**

- věřitelé (banky)
- občané, zaměstnanci, zastupitelé, vedení účetní jednotky, finanční správa

Negativní zkušenost při využívání účetní závěrky

- **rozpočtáři** – závěrku nelze použít jako podklad pro sestavení rozpočtu a rozpočtového výhledu důvod
  - není reklasifikace dlouhodobých pohledávek a dluhů na krátkodobé
  - rozpočet se sestavuje na bázi příjmů a výdajů, závěrka na aktuální bázi
  - plátcí DPH mají nesrovnatelné informace
- **zastupitelé a vedení účetní jednotky** – nemají vždy potřebnou odbornost
- **finanční správa** – obce jsou příjemce své vlastní daně a prakticky u nich nikdy neprobíhá kontrola daně z příjmů právnických osob
- **občané** – neznají aplikaci Monitor
<https://monitor.statnipokladna.gov.cz/>

Využívání informací na úrovni účetní závěrky

Kategorie	Počet obcí	%	% kumulovaně
do 100 obyvatel	396	6,33%	6,33%
do 500 obyvatel	2953	47,19%	53,52%
do 1000 obyvatel	1374	21,96%	75,47%
do 5000 obyvatel	1258	20,10%	95,57%
do 10000 obyvatel	145	2,32%	97,89%
do 30000 obyvatel	97	1,55%	99,44%
nad 30000 obyvatel	35	0,56%	100,00%
celkem	6258	100,00%	

Pozitivní zkušenost při využívání účetní závěrky

- **odborně erudovaný politik:** využít zlepšenou/zhoršenou finanční pozici obce v předvolebním boji

Co by pomohlo širšímu využití informací z účetní závěrky

- **definovat uživatele a jejich potřeby**
- odborná diskuse na téma „problematika vlastního kapitálu/vlastního jmění“ - informace obsažené ve vlastním jmění nemají smysluplnou ekonomickou interpretaci
- zveřejňování konsolidovaných výkazů na úrovni obcí
- přehlednost účetních výkazů včetně přílohy (podrozvahová evidence)
- srovnatelnost informací napříč Českou republikou
- zvýšení odbornosti účetní profese ve veřejném sektoru - nutné pokud se budou zvyšovat nároky na vykazované účetní informace (např. současná hodnota pohledávek a dluhů atd...)

Děkuji za pozornost.

Simona Pacáková,
Svaz účetních České republiky